

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA DO PRZYGOTOWANIA PLANU WYNIKOWEGO

MATERIAŁ	WYMAGANIA W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ Uczeń:	WYMAGANIA SZCZEGÓLOWE Uczeń:	UWAGI	
I. DZIWNY TEN ŚWIAT				
Zachwycający Kosmos				
<p>Dziwny ten świat (plansza), s. 8</p> <p>Jan Lechoń <i>Preludium</i>, s. 10</p> <p>Tajemnice Kosmosu (zdjęcia), s. 12</p> <p><i>Ziemia we Wszechświecie</i> (na podst. książki Ericha Uberlackera <i>Kosmos. U granic przestrzeni i czasu</i>), s. 14</p> <p>Pisownia wyrazów z ó, rz, ź, ch. Powtórzenie, s. 16</p> <p>Antoni Wic <i>Noc</i>, s. 18</p> <p>Pisownia wyrazów z rz niewymiennym, s. 20</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść, mit – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje obrazy poetyckie • Odczytuje przenośne znaczenie obrazów poetyckich • Nazywa uczucia bohaterów • Określa nastrój wypowiedzi poetyckiej • Gromadzi informacje o sytuacji lirycznej • Nazywa przeżycia osoby mówiącej • Wyjaśnia sposób wyrażania przeżyć osoby mówiącej • Identyfikuje apostrofę • Identyfikuje osobę mówiącą / podmiot liryczny • Charakteryzuje podmiot liryczny • Dzieli się swoimi wrażeniami po przeczytaniu tekstu • Wyjaśnia przenośny sens wypowiedzi • Gromadzi informacje o cechach gatunkowych przypowieści 	
<p>Pisownia wyrazów z ó, rz, ź, ch. Powtórzenie, s. 16</p> <p>Antoni Wic <i>Noc</i>, s. 18</p> <p>Pisownia wyrazów z rz niewymiennym, s. 20</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do sztuk plastycznych – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje komiks • Identyfikuje elementy graficzne komiksu informujące o uczuciach bohaterów • Organizuje wystawę prac: nadaje tytuł wystawie, podpisuje ekspozycje • Dokonuje przekładu intersemiotycznego wiersza 	
<p>Lucy i Stephen Hawking <i>Jerzy i tajny klucz do Wszechświata</i> (fragment), s. 23</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia autora od nadawcy i odbiorcy wypowiedzi lirycznej 	

<p>Czesław Miłosz, <i>Przypowieść o maku</i>, s. 27</p> <p>Rene Goscinny, Albert <i>Uderzo Kiedy niebo spada na głowę</i> (fragment), s. 29</p>	języka		
	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytuje sytuację przedstawioną na rysunku: czynności postaci, cel spotkania Określa czynniki pomagające i utrudniające odbiór informacji
	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> Zna zasady pisowni <i>ó, rz, ź, ch</i> Uzasadnia pisownię wyrazów z <i>ó, rz, ź, ch</i> Odróżnia wyrazy z <i>ó, rz, ź, ch</i> wymiennym od niewymiennego Stosuje zasady pisowni <i>ó, rz, ź, ch</i> Rozpoznaje czasowniki z <i>rz</i> niewymiennym Gromadzi wyrazy z <i>rz</i> niewymiennym Opowiada wydarzenia z wykorzystaniem zgromadzonych wyrazów z <i>rz</i> niewymiennym
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednia do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> Uczestniczy w rozmowie na temat zachowania się w określonej sytuacji Uczestniczy w rozmowie na określony temat z wykorzystaniem podanego słownictwa Formułuje pytania do podanej odpowiedzi Redaguje pytania, wykorzystując podane słownictwo Formułuje pytania otwarte Formułuje zasady zachowania się Wyraża swoje zdanie Uzasadnia własne zdanie Na podstawie tekstu ustala prawdziwość informacji Wyszukuje informacje na podany temat Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat, wyrażając swoje zainteresowania i upodobania Redaguje wypowiedź poetycką w roli z zastosowaniem rymów Redaguje wypowiedź w roli bohatera komiksu z wykorzystaniem podanego słownictwa Tworzy komiks
III. Tworzenie	<ul style="list-style-type: none"> Tworzy spójne wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> Opisuje fotografię z wykorzystaniem podanego słownictwa 	

	wypowiedzi. Mówienie i pisanie	w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje notatkę na temat • Opisuje swoje przeżycia związane z określonym wydarzeniem 	
	IV. Samokształ- cenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie IV.1 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych IV.5 • Doskonali różne formy zapisywania informacji IV.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta głośno tekst z właściwą wymową, odpowiednim tempem i głośnością • Wnioskuje o znaczeniu słowa, korzystając ze słownika języka polskiego • Korzysta ze słownika ortograficznego • Tworzy notatkę na podany temat, wykorzystując informacje z internetu 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść, mit – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do sztuk plastycznych – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 			
Odpowiedzi na ważne pytania				
<p>Wojciech Rzehak <i>Początek świata</i>, s. 32</p> <p>Świat stworzony przez Boga, s. 34</p> <p>Pierwotny stan szczęścia, s. 37</p> <p>Jan Twardowski <i>Który stwarzasz jagody</i>, s. 40</p> <p>Anna Murdzek <i>Demeter i Kora</i>, s. 41 Obraz: Walter Crane <i>Los Persefony</i>, s. 42</p> <p>Wanda Markowska <i>Prometeusz</i>, s. 48</p> <p>Części mowy – rzeczownik. Podział rzeczowników, s. 50</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8) • Rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19 	<ul style="list-style-type: none"> • Cytuje fragment tekstu • Wyjaśnia przenośny sens wypowiedzi • Wyodrębnia części dramatu: akt, scenę, dialog, monolog • Wymienia bohaterów utworu • Nadaje tytuły ilustracjom • Formułuje opinię o postaci w wykorzystaniem podanego słownictwa 	
	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa etapy tworzenia świata na podstawie opowieści biblijnej • Dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstu • Przyporządkowuje ilustracje odpowiednim 	

<p>Jan Parandowski <i>Królestwo morza</i>, s. 52</p> <p>Słownik wyrazów bliskoznacznych, s. 56</p>	<p>tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, sztuk plastycznych – I.2.8 	<p>fragmentom/wersetom tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia tekst główny od pobocznego (didaskalia) • Dokonuje przekładu tekstu dramatu na pantomimę • Ilustruje wydarzenia • Tworzy komiks 	
<p>Jan Parandowski <i>Helios i Faeton</i>, s. 61</p> <p>Odmiana rzeczowników. Pisownia <i>nie</i> z rzeczownikami, s. 60</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje adresata wypowiedzi 	
<p>LEKTURA</p> <p>Obowiązkowe i wybrane mity z podstawy programowej: stworzenie świata, Demeter i Kora, Prometeusz, Posejdon, Helios i Faeton</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (rzeczownik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Oddziela temat fleksyjny od końcówki – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Świadomie używa rzeczowników nazywających ludzi, zwierzęta, przedmioty, rośliny i zjawiska • Rozpoznanej rzeczownik • Określa funkcje rzeczownika w tekście • Odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych • Odróżnia rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych • Stosuje rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne w wypowiedzi. • Uzupełnia tekst rzeczownikami w określonej formie gramatycznej • Określa formę gramatyczną rzeczowników (przypadek, liczbę, rodzaj) • Oddziela temat od końcówki fleksyjnej • Rozpoznaje końcówkę zerową • Podaje tematy oboczne • Podaje oboczności tematu w odmianie wyrazów • Stosuje odpowiednią formę gramatyczną rzeczowników 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje rzeczowniki z przeczeniem <i>nie</i> • Stosuje zasady pisowni rzeczowników z przeczeniem <i>nie</i> 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia przyczyny różnic w wierzeniach starożytnych • Rozpoznaje mit • Syntetyzuje informacje o powstaniu świata na podstawie mitologii starożytnych ludów 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na podany temat • Dyskutuje na temat wymowy utworu poetyckiego 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis, list, sprawozdanie, zaproszenie – III.2.1 • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze) – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opis krajobrazu i emocji w roli postaci • Gromadzi czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki do opisu sytuacji przedstawionej na ikonografii • Redaguje opis ilustracji wg schematu • Przedstawia głosową interpretację utworu • Redaguje opowiadanie o określonym tytule • Uzupełnia szczegółowy plan wydarzeń • Redaguje ramowy plan wydarzeń • Tworzy plan zdarzeń • Redaguje notatkę informacyjną do słownika postaci mitologicznych • Redaguje wypowiedź w określonej intencji: oskarżenie, pochwałę • Opisuje pomieszczenie i krajobraz • Tworzy związki wyrazowe do opisu • Redaguje zaproszenie z wykorzystaniem informacji o bohaterach, miejscu, czasie i celu • Wprowadza do listu prywatnego opis pomieszczenia i krajobrazu • Redaguje wypowiedzi bohaterów • Redaguje zapowiedź wydawniczą, uzupełniając tekst 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy notatkę słowno-graficzną na podany temat • Czyta głośno tekst, dążąc do wywołania odpowiedniego nastroju u odbiorcy • Czyta głośno partie dialogowe dramatu z podziałem na role • Gromadzi informacje o postaci wg schematu • Gromadzi informacje o bohaterze • Gromadzi określenia rzeczowników do opisu pomieszczenia i krajobrazu • Korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych (synonimów) • Eliminuje powtórzenia w tekście, wykorzystując informacje z hasła słownikowego • Gromadzi informacje o bohaterach, miejscach i czasie 	

			zdarzeń <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z różnych źródeł informacji na temat imion bogów w starożytnych mitologiach, np. rzymskiej, japońskiej, skandynawskiej • Korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8) • Rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, sztuk plastycznych – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (rzeczownik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Oddziela temat fleksyjny od końcówki – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze), opis, list, sprawozdanie, zaproszenie – III.2.1 • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 		
W zwykły i niezwykły sposób o zjawiskach			
<p>Julian Tuwim <i>Dwa wiatry</i>, s. 67</p> <p>PROJEKT: <i>Jaka będzie pogoda?</i>, s. 67</p> <p>Części mowy – przymiotnik, s. 69</p> <p>Józef Ratajczak <i>Dwa słońca</i>, s. 76</p> <p>Obraz: Vincent van Gogh <i>Słoneczniki</i>, s. 78</p> <p>Julian Tuwim <i>Deszczyk</i>, s. 80</p> <p>Stopniowanie przymiotników. Pisownia <i>nie</i> z przymiotnikami, s. 78</p> <p>Marcin Szczygielski</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje obrazy poetyckie • Nadaje tytuł obrazom poetyckim • Nazywa cechy bohaterów wiersza • Opisuje zachowanie bohaterów wiersza • Rozpoznaje opis • Nazywa środki artystyczne tworzące obraz poetycki • Rozumie przesłanie przysłów • Omawia głosową interpretację wiersza • Analizuje budowę obrazów poetyckich • Rozpoznaje ożywienie • Określa temat obrazu • Nazywa swoje odczucia wywołane oglądem dzieła • Rozpoznaje epitety i określa jego funkcje w tekście • Rozpoznaje porównania i określa jego funkcje w tekście • Rozpoznaje uosobienie i określa jego funkcje w tekście • Uzasadnia zastosowanie uosobienia w wierszu • Porządkuje punkty planu tekstu • Wyodrębnia w tekście części zgodnie z planem tekstu • Opowiada przebieg zjawiska atmosferycznego z wykorzystaniem podanego słownictwa • Analizuje poetycki opis zjawiska atmosferycznego • Rozpoznaje fragmenty oddziałujące na zmysł: wzroku, słuchu, dotyku 	

<p><i>Podniebna kanonada</i>, s. 86</p> <p>Pisownia <i>ó, u, rz, ż, ch</i> w zakończeniach wyrazów. Powtórzenie, s. 85</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do sztuk audiowizualnych – I.2.8 • Wyodrębnia elementy dzieła telewizyjnego – I.2.9 • Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych – I.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Ogląda program telewizyjny • Nazywa czynności prezentera telewizyjnego • Omawia zachowanie prezentera telewizyjnego • Notuje czasowniki użyte przez prezentera telewizyjnego 	
<p>Andrzej i Remigiusz Pettyn <i>Wielka księga anegdot</i> (fragment), s. 87</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje w swoich wypowiedziach – II.2.8 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje wyrazy bliskoznaczne w wypowiedzi • Poprawia tekst, unikając powtarzania tych samych wyrazów 	
<p>Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz. Księga X</i> (fragment), s. 87</p> <p>Józef Ratajczak <i>Parasol</i>, s. 89</p> <p>LEKTURA Mull Brandon <i>Baśniobór</i> – lektura uzupełniająca</p> <p>LEKTURA Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> – lektura obowiązkowa</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przymiotnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Oddziela temat fleksyjny od końcówki – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 • Poprawnie stopniuje przymiotniki, rozumie ich role w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Gromadzi przymiotniki wraz z wyrazami określanymi • Tworzy związki przymiotnika z wyrazami określanymi • Nazywa części mowy określane przez przymiotnik • Klasyfikuje przymiotniki według cech i właściwości • Rozpoznaje przymiotniki • Określa funkcje przymiotników w tekście • Określa formę gramatyczną przymiotników w związku z rzeczownikiem • Odmienia przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje • Poprawia błędy gramatyczne związku przymiotnika z rzeczownikiem w tekście • Zna sposoby stopniowania przymiotników: stopniowanie regularne, nieregularne, opisowe. • Tworzy stopień wyższy i najwyższy od stopnia równego • Stopniuje przymiotniki • Odróżnia przymiotniki, które się stopniują od niepodlegających stopniowaniu • Odmienia przez przypadki rzeczownik • Oddziela temat od końców • Podaje oboczności tematu 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Zna zasadę pisowni <i>ó, u, rz, ż, ch</i> w zakończeniach wyrazów • Wnioskuje na podstawie obserwacji przykładów o zasadzie pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu równym, wyższym i najwyższym 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu równym, wyższym i najwyższym • Stosuje zasadę pisowni <i>ó, u, rz, ź, ch</i> w zakończeniach wyrazów • Stosuje zasady pisowni <i>ó, u, rz, ź, ch</i> • Uzasadnia pisownię <i>nie</i> z rzeczownikiem 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Wnioskuje o genezie dzieła na podstawie informacji biograficznych • Cytuje fragmenty opisujące bohatera wiersza • Cytuje fragmenty charakteryzujące bohatera wiersza • Rozpoznaje bohatera wiersza • Odczytuje przenośne znaczenie wypowiedzi lirycznej • Charakteryzuje podmiot liryczny • Rozpoznaje epitety • Rozpoznaje porównanie • Wyjaśnia przenośne znaczenie wypowiedzi osoby mówiącej 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, sprawozdanie – III.2.1 • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Recytuje wiersz • Redaguje tekst w roli prezentera z wykorzystaniem podanego słownictwa • Wygłasza tekst w roli prezentera telewizyjnego • Redaguje dialog między bohaterami wiersza • Redaguje opis obrazu według wskazówek • Uzupełnia notatkę na temat wiersza • Redaguje wypowiedź w roli bohatera o jego pragnieniach i marzeniach, stosując czasowniki w 1 os. l. pojedynczej • Redaguje dialog • Redaguje dialog z zastosowaniem wyrazów z <i>ó, u, rz, ź, ch</i> w zakończeniach • Opisuje zdjęcie, stosując przymiotniki w różnych stopniach • Redaguje artykuł prasowy – relację z przebiegu zjawiska atmosferycznego wg schematu, stosując odpowiednie słownictwo • Interpretuje głosowo utwór poetycki, oddając intonacją i barwą głosu nastrój towarzyszący zdarzeniom • Redaguje opowiadanie fantastyczne wyjaśniające powstanie zjawiska atmosferycznego 	

	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> Gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 	<ul style="list-style-type: none"> Cytuje fragmenty dotyczące bohatera wiersza 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 Ustala kolejność zdarzeń – I.1.7 Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumie swoistość tekstów przynależnych do sztuk audiowizualnych – I.2.8 Wyodrębnia elementy dzieła telewizyjnego – I.2.9 Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych – I.2.9 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje w swoich wypowiedziach – II.2.8 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przymiotnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 Oddziela temat fleksyjny od końcówki – II.1.4 Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 Poprawnie stopniuje przymiotniki, rozumie ich role w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach – II.1.7 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> Dokonuje selekcji informacji III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, sprawozdanie – III.2.1 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz z odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Redaguje notatki – III.2.4 	
	IV. Samokształcenie	
	<ul style="list-style-type: none"> • Gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 	
GDZIE STOPY NASZE		
Podjąć wyzwanie		
<p>Gdzie stopy nasze (plansza), s. 92</p> <p>Konstanty Ildefons – Gałczyński <i>Kronika olsztyńska</i> (fragment), s. 94</p> <p>Części mowy – liczebnik. Pisownia <i>nie</i> z liczebnikami, s. 97</p> <p>Juliusz Verne <i>Początek wielkiej przygody</i>, s. 100</p> <p>Słownik poprawnej polszczyzny, s. 107</p> <p>Paweł Beręsewicz <i>Próba odwagi</i>, s. 109</p> <p>Części mowy – czasownik. Pisownia <i>nie</i> z czasownikami, s. 114</p> <p>Henryk Sienkiewicz</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako dziennik, pamiętnik – I.1.3 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Określa temat i główną myśl utworu – I.2.3
		<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje osobę mówiącą w wierszu • Rozpoznaje osobę mówiącą w utworze, bohatera wiersza • Wyjaśnia obrazy poetyckie • Charakteryzuje podmiot zbiorowy jako rodzaj podmiotu lirycznego • Określa elementy świata przedstawionego (bohaterów, czas, miejsce, wydarzenia) • Nazywa uczucia bohatera • Porządkuje plan tekstu • Poszczególnym punktom planu przyporządkowuje właściwy fragment tekstu • Cytuje fragmenty informujące o wydarzeniach i uczuciach bohatera • Nazywa uczucia bohatera, korzystając ze słownika synonimów • Odróżnia dziennik od pamiętnika • Nazywa swoje wrażenia po lekturze tekstu z wykorzystaniem podanego słownictwa • Przedstawia sytuację ukazaną w utworze • Charakteryzuje narratora trzecioosobowego i wszechwiedzącego • Omawia cechy, motywację i przyczyny działań bohatera • Określa temat wiersza

<p><i>W pustyni i w puszczy</i>, (fragment), s. 117</p> <p>Nikos Chadzinikolau <i>Mit o Heraklesie</i> (fragment), s. 122</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje sytuację przedstawioną na rysunku 	
<p>Tryby czasownika. Pisownia cząstek <i>-bym, -byś,-by</i>, s. 131</p> <p>Marek Kamiński <i>Razem na bieguny</i> (fragment), s.134</p> <p>Zofia Beszczyńska <i>podróże</i>, s.138</p> <p>LEKTURA Juliusz Verne <i>W 80 dni dookoła świata</i> – lektura uzupełniająca</p> <p>LEKTURA Henryk Sienkiewicz <i>W pustyni i w puszczy</i> – lektura obowiązkowa</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, liczebnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no, -to</i>; rozumie ich znaczenie w wypowiedzi oraz funkcję w tekście – II.1.3 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, liczebnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 • Rozpoznaje formy: liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju czasownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje liczebniki • Odróżnia liczebniki główne od porządkowych • Tworzy związki liczebników głównych z rzeczownikami • Przekształca związki liczebników głównych z rzeczownikami w związki liczebników porządkowych z rzeczownikami • Zapisuje słownie liczebniki • Odmienia przez przypadki liczebniki główne i porządkowe • Rozpoznaje czasowniki w tekście • Określa formy gramatyczne czasowników: osobę, liczbę, rodzaj, czas • Stosuje odpowiednie formy gramatyczne czasowników • Wśród form nieosobowych czasownika rozróżnia bezokoliczniki i formy zakończone na <i>-no, -to</i>. • Tworzy od bezokoliczników nieosobowe formy zakończone na <i>-no, -to</i> • Rozpoznaje tryb oznajmujący, rozkazujący i przypuszczający czasowników • Stosuje czasowniki w trybie oznajmującym, rozkazującym i przypuszczającym 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z zasadami pisze cząstkę <i>nie</i> z liczebnikami, przysłówkami, przymiotnikami, rzeczownikami • Zna wyjątki od zasady pisowni <i>nie</i> z liczebnikami • Określa intencje wypowiedzi, uwzględniając znaki interpunkcyjne: wykrzyknik, znak zapytania, wielokropk • Przeczenie <i>nie</i> z czasownikami pisze rozdzielnie • Stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • Stosuje zasady pisowni łącznej z osobowymi formami czasownika • Stosuje zasady pisowni rozłącznej z bezokolicznikiem, 	

			wyrazami typu <i>można, trzeba, warto</i> oraz bezosobowymi formami czasownika zakończonymi na <i>-no, -to</i>
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie o sposobach zdobywania informacji • Redaguje wypowiedź w roli z wykorzystaniem czasowników w trybie rozkazującym, słownictwa określającego następstwo w czasie, stosunki • Redaguje kartkę pocztową (lub e-mail) z użyciem wyrazów we wskazanych formach • Redaguje fragment pamiętnika w roli bohatera • Dyskutuje na temat postaci mitycznej w kontekście współczesnych czasów • Uzasadnia swoje zdanie w dyskusji • Gromadzi informacje o bohaterze • Redaguje dziennik w imieniu bohatera lirycznego • Prezentuje przygody bohatera w dowolnej formie
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje wypowiedź w 1. os. liczby mnogiej czasu przeszłego na podany temat • Opowiada w imieniu grupy powiązanej wspólnymi dążeniami, emocjami, przekonaniem o wydarzeniu • Uzupełnia plan wydarzeń dziennika • Redaguje fragment dziennika w roli bohatera • Redaguje plan zdarzeń • Redaguje opowiadanie z narratorem trzecioosobowym i wszechwiedzącym • Tworzy zwięzłą notatkę o czynach bohatera • Redaguje uzasadnienie decyzji nagrodzenia bohatera • Redaguje dialog z wykorzystaniem czasowników we wskazanych formach • Redaguje wypowiedź bohatera, wyrażając życzenie w trybie rozkazującym • Redaguje wypowiedź, wyrażając potrzebę w trybie przypuszczającym
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w słowniku poprawnej polszczyzny • Czyta głośno tekst z odpowiednią intonacją i natężeniem

	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<p>głosu, oddając nastrój i uczucia bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprawdza w odpowiednich źródłach poprawność formy czasowników • Poszukuje informacji na podany temat • Uzupełnia notatkę na podstawie wiersza 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako dziennik, pamiętnik – I.1.3 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl utworu – I.2.3 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, liczebnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>; rozumie ich znaczenie w wypowiedzi oraz funkcję w tekście – II.1.3 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, liczebnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 • Rozpoznaje formy: liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju czasownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2 		

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednia do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 			
W drodze do celu				
<p>Ludmiła Marjańska <i>Słońce – gorąca gwiazda</i>, s. 140</p> <p>C.W. Ceram, <i>Bajka o biednym chłopcu, który znalazł skarb</i> (fragment), s. 143</p> <p>Jan Parandowski <i>Tułaczka Odysusza</i>, s. 148</p> <p>Części mowy – czasownik. Czasowniki dokonane i niedokonane, s. 158</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje bohatera w czytanych utworach – I.1.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje sytuację bohaterów utworu • Omawia związek tytułu wiersza z jego treścią • Rozmawia na temat oceny postaci historycznej • Porządkuje na osi czasu fakty z życia postaci historycznej • Analizuje sytuację umożliwiającą realizację marzeń • Uzupełnia etapy podróży bohatera • Przedstawia wydarzenia w ciągu przyczynowo-skutkowym • Omawia akcję • Wyodrębnia wątek • Identyfikuje utwór jako jednowątkowy lub wielowątkowy • Opowiada o wydarzeniach fabuły 	

<p>Olaf Fritsche <i>Skarb Troi</i> (fragment), s. 160</p> <p>Prezentujemy ofertę biura podróży, s. 166</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – I.1.13 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 	
<p>Części mowy – przysłówki. Pisownia <i>nie</i> z przysłówkami, s. 167</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny – I.2.1 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat wiersza • Określa cechy notatki biograficznej
<p>Joanna Kulmowa <i>Taka droga, co nie ma końca</i>, s. 169</p> <p>LEKTURA Wybrany mit z podstawy programowej: tułaczka Odyseusza</p> <p>LEKTURA <i>Olaf Frische Skarb Troi</i> – lektura uzupełniająca</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przysłówki) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 • Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 • Poprawnie stopniuje przysłówki, rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia czasowniki dokonane od czasowników niedokonanych • Tworzy czasowniki dokonane i niedokonane od bezokoliczników • Rozpoznaje przysłówki jako nieodmienną część mowy • Zadaje pytania o przysłówki • Tworzy związki przysłówka z czasownikiem do opisu sytuacji przedstawionej na rysunku • Stopniuje przysłówki • Rozpoznaje przysłówki niepodlegające stopniowaniu
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady pisowni łącznej <i>nie</i> z przysłówkami pochodzącymi od przymiotników w stopniu równym • Stosuje zasady pisowni rozdzielnej <i>nie</i> z przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym oraz niepodlegającymi stopniowaniu
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednia do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowuje ofertę biura podróży • Określa cel wycieczki • Opracowuje trasę wycieczki, korzystając z różnych źródeł informacji • Podaje informacje przydatne uczestnikom • Redaguje hasła reklamowe • Opracowuje mapki • Wykorzystuje podane słownictwo • Analizuje metody perswazji i inscenizuje rozmowę w roli
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach 	<ul style="list-style-type: none"> • W roli postaci przedstawionej na fotografii opisuje krajobraz, swoje odczucia i myśli

	Mówienie i pisanie	<p>gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis, sprawozdanie (z wydarzenia), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje kilkudzaniową wypowiedź • Redaguje notatkę biograficzną o postaci historycznej • Redaguje relację z wydarzeń w roli bohatera wg instrukcji • Uzupełnia notatkę • Redaguje opowiadanie wg instrukcji (miejsce i czas zdarzeń, losy bohaterów, szczegółowy plan zdarzeń) • Redaguje dialog z zastosowaniem przysłówków z przeczeniem <i>nie</i> 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – V.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na dany temat • Korzysta z różnych źródeł informacji 	
SPRAWDZANE WYMAGANIE	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – I.1.13 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny – I.2.1 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przysłówki) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 • Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 • Poprawnie stopniuje przysłówki, rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 			

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis, sprawozdanie (z wydarzenia), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 			
Ocalmy Ziemię!				
<p>Części mowy – zaimek, s. 174</p> <p>Kazimierz Śladowski, <i>Zieleń</i>, s. 177</p> <p>Odmiana zaimków, s. 179</p> <p>Piszemy list oficjalny, s. 181</p> <p>Części mowy – przyimek. Wyrażenie przyimkowe, s. 183</p> <p>To nasza Ziemia (plakat), s. 186</p> <p>Nieodmienne części mowy. Wykrzyknik i partykuła, s. 188</p> <p>Renata Opala <i>Kosmiczne wakacje</i></p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: powtórzenie oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia związek tytułu z treścią wiersza • Identyfikuje podmiot zbiorowy • Wyjaśnia związki frazeologiczne • Objaśnia przenośne znaczenia obrazu poetyckiego • Określa przyczyny i skutki działalności człowieka w środowisku • Proponuje rozwiązania sytuacji problemowych • Identyfikuje elementy ikonografii • Analizuje postępowanie bohaterów • Wskazuje różnice i podobieństwa postaw • Wyjaśnia znaczenie przenośne związków wyrazowych • Opisuje wrażenia po lekturze wiersza z wykorzystaniem podanego słownictwa • Odróżnia związki wyrazowe o znaczeniu dosłownym od związków o znaczeniu przenośnym • Określa nastrój wiersza • Rozpoznaje powtórzenie jako środek stylistyczny w wierszu • Określa funkcję powtórzenia w tekście 	
	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat utworu • Przygotowuje muzyczną ilustrację wiersza • Odczytuje myśl główną plakatu 	

(fragment), s. 190	kultury			
	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa nadawcę, adresata, cel i temat listu • Rozpoznaje elementy listu oficjalnego 	
	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcję w tekście – II.2.6. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia wyrazy wyrażające uczucia mówiącego od wyrazów służących do zawołania kogoś lub naśladowania dźwięków 	
II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, zaimek, przyimek, wykrzyknik, partykuła) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 • Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzasadnia użycie formy rozkazującej czasowników • Analizuje celowość zastosowania powtórzeń • Analizuje celowość zastosowania wielkiej litery rzeczowników pospolitych • Rozpoznaje zaimek w tekście • Wprowadza zaimki do tekstu w zamian za rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówki • Unika powtórzeń, stosując zaimki • Zadaje pytania o zaimek • Zastępuje zaimek odpowiednią częścią mowy • Odróżnia zaimki odmieniające się od nieodmieniających • Określa formę gramatyczną zaimków • Stosuje formy dłuższe zgodnie z zasadami • Używa poprawnych form zaimków • Określa przypadek rzeczowników w związku z przyimkiem • Tworzy związki rzeczowników z przyimkami • Rozpoznaje przyimek jako niesamodzielną część mowy określającą relację dotyczącą miejsca, czasu • Rozpoznaje przyimek w wrażeniu przyimkowym • Uzupełnia tekst wyrażeniami przyimkowymi • Łączy przyimki z rzeczownikiem w odpowiednim przypadku • Rozpoznaje w tekście wykrzyknik jako nieodmienną część mowy • Odróżnia wyrazy wyrażające uczucia mówiącego od 		

			<p>wyrazów służących do zawołania kogoś lub naśladowania dźwięków</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w tekście partykułę jako nieodmienną i niesamodzielną część mowy • Określa funkcję partykuły w tekście • Określa funkcję wykrzykników w wypowiedzi • Zapisuje słownie liczebniki główne i porządkowe • Wypisuje z tekstu czasowniki dokonane • Stosuje poprawne formy wyrazu • Nazywa części mowy • Określa formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady pisowni rozdzielnej przyimków • Poprawnie zapisuje przyimki powstałe z połączenia kilku wyrazów • Stosuje w pisowni przeczenie <i>nie</i> zgodnie z zasadami ortograficznymi 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje informacje w tekście • Gromadzi informacje dotyczące osoby mówiącej w wierszu • Gromadzi określenia do opisu drogi przedstawionej w utworze • Redaguje tekst z wyrażeniami przyimkowymi • Używa wyrażeń przyimkowych określających stosunki przestrzenne • Redaguje kilkudzaniową wypowiedź syntetyzującą informacje • Tworzy pracę graficzną na dany temat • Rozpoznaje pytanie, przeczenie, przypuszczenie, potwierdzenie, polecenie, wzmocnienie sensu wypowiedzi • Stosuje partykuły i wykrzykniki w wypowiedzi • Redaguje fragment pamiętnika w roli bohatera • Przekształca tekst na wypowiedź w czasie przeszłym 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje drogę • Projektuje zdarzenia rozpoczynające akcję filmu • Redaguje list oficjalny • Opisuje plakat 	

		<ul style="list-style-type: none"> Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów – III.2.8 	<ul style="list-style-type: none"> Uzupełnia plan główny podpunktami planu szczegółowego 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 Doskonali ciche i głośne czytanie – IV.1 Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> Na podstawie różnych źródeł ustala znaczenie znaków informacyjnych i miejsce ich występowania Oddaje nastój wiersza, czytając na głos Stosuje poprawne formy wyrazu, wykorzystując informacje ze słownika poprawnej polszczyzny 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 Objaśnia znaczenia dosłowne i przerośne w tekstach – I.1.15 Zna i rozpoznaje w tekście literackim: powtórzenie oraz określa ich funkcję – I.1.4 Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 Objaśnia znaczenia dosłowne i przerośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcję w tekście – II.2.6 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, zaimek, przyimek, wykrzyknik, partykuła) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów – III.2.8 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche i głośne czytanie – IV.1 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 			
ŚWIAT LUDZKICH SPRAW				
Ważne, ważniejsze, najważniejsze				
<p>Świat ludzkich spraw (plansza), s. 194</p> <p>Olga Tokarczuk <i>Loteria</i> (fragment), s. 199</p> <p>Tadeusz Baranowski <i>Pieniądze szczęścia nie</i>, s. 201</p> <p>Podział wypowiedzeń.</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, bajkę oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: wyraz dźwiękonaśladowczy oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiada o wydarzeniach fabuły z wykorzystaniem podanego słownictwa • Porządkuje wydarzenia tworzące akcję • Rozpoznaje epizody w fabule • Odróżnia elementy należące do fabuły od elementów akcji utworu • Wyjaśnia tytuł utworu • Wyjaśnia przenośne znaczenie przysłowia zawartego w tytule utworu • Nazywa wrażenia po przeczytaniu komiksu • Ocenia zachowanie bohaterów z wykorzystaniem słownictwa 	

<p>Powtórzenie, s. 207</p> <p><i>Ballada o szczęściu</i>, słowa i muzyka: siostra Magdalena Nazaretanka, s. 210</p> <p>Ferenc Molnár <i>Chłopcy z Placu Broni</i> (fragment), s. 212</p> <p>Leopold Staff <i>Czucie niewinne</i>, s. 216</p> <p>Henryk Sienkiewicz <i>Bajka</i>, s. 218</p> <p>Pisownia wyrazów z rz, ż, ch, h – inne reguły, s. 221</p> <p>Ignacy Krasicki, <i>Kruk i lis, Syn i ojciec Pszczola i szerszeń</i>; Adam Mickiewicz <i>Lis i Kozieł; Ezop Trzcina i oliwka</i>, s. 223–225</p> <p>Zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, s. 227</p>		<p>refren, liczbę sylab w wersie – I.1.6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach – I.1.19 	<ul style="list-style-type: none"> • Podaje przykłady komicznych zachowań, sytuacji i wypowiedzi bohaterów komiksu • Wyjaśnia związek tytułu z treścią utworu • Rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze • Określa funkcje wyrazów dźwiękonaśladowczych • Wymienia elementy rytmizujące wiersz • Charakteryzuje narratora • Omawia sposób ujawniania się narratora • Określa sytuację wypowiedzi podmiotu lirycznego • Opisuje odczucia podmiotu lirycznego • Określa przyczyny przeżyć podmiotu lirycznego • Cytuje wypowiedź podmiotu lirycznego informującą o przeżyciach • Rozpoznaje cechy baśni w opowiadany utworze • Wymienia elementy świata przedstawionego • Opowiada zwięźle fabułę • Porównuje utwory o tym samym motywie • Wyjaśnia przenośny sens wypowiedzi bohaterów • Odnosi do własnych doświadczeń sytuację przedstawioną w utworze • Określa cechy gatunkowe baśni • Przypisuje zwierzętom i roślinom ustalone znaczenia • Opowiada treść bajki • Wypisuje bohaterów utworu • Nazywa cechy bohaterów • Odróżnia wiersz od prozy • Identyfikuje bajkę • Czyta głośno bajkę • Tworzy bajkę wg wskazówek 	
<p>LEKTURA Ferenc Molnár <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – lektura obowiązkowa</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa główną myśl tekstu – I.2.3 • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi przeżycia postaci przedstawionych na ilustracji do własnych doświadczeń • Identyfikuje komiks • Wyjaśnia główną myśl utworu • Formułuje morał 	
	<p>II. Kształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • Nazywa wydarzenia 	

LEKTURA Wybrane bajki z podstawy programowej, podr. s. 223–225	językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytuje uczucia postaci przedstawionych na ilustracji z gestów, mimiki, postawy ciała Opisuje sytuację przedstawioną na ilustracji z użyciem zdań pytających lub rozkazujących Określa sytuację wymagającą użycia określeń wykrzyknikowych 	
	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.2.12 Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie – II.1.13 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi, zabarwienie uczuciowe, obecność orzeczenia Nadaje tytuły rysunkom, stosując zdania pojedyncze Przekształca zdanie pojedyncze na zdanie złożone Rozpoznaje wypowiedzenia wykrzyknikowe Nazywa emocje i uczucia wyrażone za pomocą wypowiedzeń wykrzyknikowych Rozpoznaje orzeczenia Odróżnia zdania pojedyncze od złożonych Zadaje pytania do wyrazów w związku wyrazowym Rozpoznaje podmiot Wyróżnia określenia podmiotu i orzeczenia Rozpoznaje zdanie rozwinięte i nierozwinięte Rozbudowuje zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte 	
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia użycie <i>rz, ż, ch, h</i> w wyrazach Podaje przykłady odstępstw od reguł pisowni <i>rz, ż, ch, h</i> Stosuje zasady interpunkcji w zdaniach złożonych Stosuje znaki interpunkcyjne dla podkreślenia emocji i uczuć 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1 Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując 	<ul style="list-style-type: none"> Wyraża uczucia związane z sytuacją, wykorzystując podane słownictwo Formułuje zasady zachowania się stosownego do uczuć postaci Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na temat Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź opisującą dźwięki Gromadzi informacje o miejscu zdarzenia 	

		<p>odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 		
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis, opis przeżyć wewnętrznych, list, sprawozdanie (z wydarzenia), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje wygląd postaci fantastycznej • Redaguje wypowiedź uzasadniającą z użyciem zdań złożonych oznajmujących • Redaguje plan tekstu z zastosowaniem równoważników zdań • Redaguje wypowiedź uzasadniającą w roli bohatera wiersza • Opisuje miejsce i uczucia z nim związane z wykorzystaniem słownictwa • Redaguje opowiadanie w czasie przeszłym z opisem miejsca, bohatera • Redaguje życzenia w nawiązaniu do bohatera baśni • Redaguje opowiadanie na podstawie ilustracji z użyciem wyrazów z <i>rz, ż, ch, h</i> • Tworzy tekst dyktanda sprawdzającego znajomość zasad ortograficznych oraz wyjątków w pisowni <i>rz, ż, ch, h</i> 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów, korzystając ze słownika języka polskiego 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, bajkę oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: wyraz dźwiękonaśladowczy oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie – I.1.6 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecio osobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Wyraża własny sąd o postaciach – I.1.19 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Określa główną myśl tekstu – I.2.3 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.2.12 • Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie – II.1.13 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia – II.4.2 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis, opis przeżyć wewnętrznych, list, sprawozdanie (z wydarzenia), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 		
Dzień jak co dzień			
Tomasz Małkowski	I. Kształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: • Analizuje przyczyny decyzji i obaw bohaterów 	

<p><i>Przeprowadzka</i>, s. 229</p> <p><i>Kołysanka dla Okruszka</i>, słowa: Agnieszka Osiecka, muzyka: Seweryn Krajewski, s. 236</p> <p>Współrzędne i podrzędne połączenia wyrazowe, s. 238</p> <p>Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> (fragmenty), s. 241</p>	<p>literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<p>zdrobnienie oraz określa ich funkcję – I.1.4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: motta – I.1.5 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje reakcję bohaterów • Opisuje sytuację ujawniającą określone postawy i zachowania • Nazywa i porównuje cechy postaci po zmianie sytuacji • Rozpoznaje zdrobnienie • Nazywa uczucia ujawniające się w wypowiedzi osoby mówiącej • Wyjaśnia związek motta z treścią utworu • Nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu tekstu • Nazywa cechy, które powinien mieć dziennikarz • Wnioskuje o cechach postaci na podstawie jej zachowania • Ocenia postępowanie bohatera 	
<p>Radomiła Birkenmajer-Walczy <i>Kupść</i>, s. 244</p> <p>Dorota Kassjanowicz <i>Znikająca trampolina</i>, s. 250</p> <p>Grupa podmiotu i grupa orzeczenia, s. 255</p> <p>Krystyna Drzewiecka <i>Dieta cud, w domu głód</i>, s. 257</p> <p>Wykres zdania pojedynczego, s. 259</p> <p>Jacek Dubois <i>Zadanie domowe</i>, s. 264</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat – I.2.3 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Wyodrębnia elementy dzieła filmowego – I.2.9 • Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (programu informacyjnego) – I.2.9 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi do własnych doświadczeń sytuację przedstawioną w wierszu • Odnosi do własnych doświadczeń zdarzenia przedstawione w utworze • Charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi • Określa temat fragmentu tekstu • Nadaje tytuł fragmentowi tekstu • Wykorzystuje informacje z tekstu do opisu obyczajów • Odnosi do własnego doświadczenia sytuację przedstawioną w utworze • Rozpoznaje elementy scenariusza filmowego • Analizuje zapis wybranej sceny scenariusza • Przedstawia dramę na temat wynikający z tekstu • Rozróżnia pracę dziennikarzy prasowych, radiowych i telewizyjnych • Odróżnia fakty od opinii • Odróżnia informacje dziennikarskie od reklamy • Prezentuje wątki mitu w różnej formie przekazu informacyjnego: programu telewizyjnego, radiowego, tekstu do gazety codziennej lub internetu 	
<p>Informacje,</p>	<p>II. Kształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi 	

<p>wiadomości, relacje... (zdjęcia), s. 266</p> <p>Jan Parandowski <i>Szyf</i>, s. 268</p>	<p>językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<p>wypowiedzi – II.3.2</p>		
<p>Przydawka jako określenie rzeczownika w zdaniu, s. 272</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia znaczenie związku wyrazowego <i>szyfowa praca</i> 	
<p>LEKTURA Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> – lektura obowiązkowa</p> <p>LEKTURA Jeden z utworów: Katarzyna Ryrych <i>Koniec świata nr 13</i>, Roald Dahl <i>Matylda</i>, F.H. Burnett <i>Tajemniczy ogród</i> – lektura uzupełniająca</p> <p>LEKTURA Obowiązkowy mit z podstawy programowej: <i>Szyf</i></p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków – II.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • Porządkuje w zdania wyrazy w rozsypankach • Uzupełnia zdania określeniami • Tworzy związki wyrazowe wyrazu określanego z wyrazem określanym • Zadaje pytania o wyrazy podrzędne • Rozpoznaje szereg • Wypisuje związek podmiotu i orzeczenia wg wzoru • Rozpoznaje związek główny i związki poboczne w zdaniu • Odróżnia grupę podmiotu od grupy orzeczenia • Oddziela kreską grupę podmiotu od grupy orzeczenia • Wypisuje związki wyrazowe wg wzoru • Zadaje pytania do podanych na wykresie związków wyrazowych • Wykonuje wykresy zdań • Układa zdania wg wykresu • Tworzy związki rzeczownika z wyrazami określającymi • Nazywa części mowy, którymi są wyrażone określenia rzeczownika • Rozpoznaje przydawkę w związku z rzeczownikiem • przyporządkuje wykres logiczny do podanego zdania 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując 	<ul style="list-style-type: none"> • Formułuje pytania otwarte dotyczące treści tekstu • Opracowuje graficzną instrukcję, posługując się piktogramami • Redaguje instrukcję wg wskazówek • Wyszukuje w tekście informacje • Notuje wnioski z rozmowy na podany temat 	

		<p>odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy przepis kulinarny wg instrukcji • Eliminuje zbędne informacje z tekstu • Podaje znaczenie słów wg opisu • Podaje słowa na podstawie opisu hasła • Odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • Podaje przykłady innych tekstów kultury wyrażające podobną intencję • Dyskutuje na temat zasad w pracy dziennikarza 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: sprawozdanie (np. z filmu, spektaklu, wydarzenia), tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8) • Tworzy plan odtwórczy tekstu III.2.3 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.7 • Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów – III.2.8 • Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach – III.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje dalszy ciąg opowiadania z zastosowaniem zdrobnień • Dyskutuje o zasadności przestrzegania zwyczajów • Redaguje fragment scenariusza filmowego • Redaguje zakończenie tekstu • Przedstawia historię w formie planu wydarzeń • Streszcza tekst do określonej objętości • Redaguje streszczenie • Redaguje relacje • Tworzy tekst uzasadniający negatywną/pozytywną postawę bohatera wg schematu rozprawy sądowej • Redaguje relacje z przebiegu rozprawy • Stosuje przydawkę w wypowiedzi 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOSCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: motta – I.1.5 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat – I.2.3 			

- Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6
  - Wyodrębnia elementy dzieła filmowego – I.2.9
  - Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (programu informacyjnego) – I.2.9
  - Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11
  - Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12
- II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka
- Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2
- II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka
- Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5
- II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego
- Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1
  - Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8
  - Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków – II.1.10
- III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki
- Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1
  - Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3
  - Dokonuje selekcji informacji – III.1.4
  - Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – III.1.5
- III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie
- Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: sprawozdanie (np. z filmu, spektaklu, wydarzenia), tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1
  - Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8)
  - Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3
  - Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.7
  - Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów – III.2.8
  - Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach – III.2.9

Gdy świat staje na głowie

<p>Wanda Markowska <i>Puszka Pandory</i>, s. 274</p> <p>Marcin Szczygielski <i>Za niebieskimi drzwiami</i> (fragment), s. 277</p> <p>M.P. Kozłowski <i>Juniper Berry</i>, s. 281</p> <p>Małgorzata Strękowska-Zaręba, <i>To nie było...</i>, s. 285</p> <p>Dorota Suwalska <i>W komputerowym świecie</i>, s. 287</p> <p>Anna Jasińska <i>Uzależnienie od komputera</i>, s. 289</p> <p>Okoliczniki i dopełnienie określeniami czasownika, s. 291</p> <p>Dom dziecka (plakat), s. 294</p> <p>Mieczysław Maliński, <i>O diabelku, który odważył się śmiać</i> (fragment), s. 295</p> <p>Grzegorz Kasdepke, <i>Pan Wredzik</i>, s.300</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako nowelę, przypowieść oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: punktu kulminacyjnego – I.1.5 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Rozpoznaje czytany utwór jako pamiętnik oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – I.1.20 	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia informacje prawdziwe od fałszywych • Opowiada wydarzenia fabuły wg schematu • Wyjaśnia znaczenie przenośne • Nazywa uczucia i emocje wywołane lekturą tekstu • Określa przyczyny swoich uczuć i emocji • Identyfikuje pamiętnik • Uzasadnia cechy gatunkowe pamiętnika • Analizuje przeżycia bohatera • Nazywa wrażenia wywołane lekturą tekstu • Nazywa uczucia bohatera • Charakteryzuje bohatera przed zmianą i po zmianie • Wnioskuje o pozasłownych sposobach eksponowania znaczeń • Omawia element świata przedstawionego w utworze • Określa przyczyny i skutki zachowania bohaterów • Omawia wydarzenia fabuły, odpowiadając na pytania do tekstu • Wyjaśnia przenośne znaczenie wypowiedzi bohatera • Określa elementy świata przedstawionego • Analizuje uczucia bohaterów i ich przyczyny w określonych sytuacjach • Rozpoznaje punkt kulminacyjny • Identyfikuje nowelę • Analizuje zachowanie postaci, odwołując się do odpowiednich fragmentów tekstu • Wnioskuje o znaczeniu słowa na podstawie kontekstu • Identyfikuje przypowieść • Omawia fabułę przypowieści • Rozróżnia: bogów, ludzi, herosów • Opisuje osiągnięcia postaci mitologicznych • Nazywa cechy postaci, stosując porównania do bohaterów mitologicznych • Wyodrębnia punkty planu akcji 	
	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, reklamowy – I.2.1 • Określa temat i główną myśl tekstu – 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat utworu • Odczytuje główną myśl mitu • Odróżnia opis od artykułu z gazety 	

<p>Bolesław Prus, <i>Katarynka</i>, s. 303</p> <p><i>Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie</i>, s. 316</p> <p>Zwróć uwagę innych (plakaty społeczne), s. 318</p> <p>Rzeźba boskiego buntownika, s. 319</p> <p>W świecie greckich mitów (plansza), s. 321</p> <p><i>O Dedalu</i>, s. 325</p> <p>LEKTURA Wybrany mit z podstawy programowej: Puszka Pandory</p> <p>LEKTURA Marcin Szczygielski <i>Za niebieskimi drzwiami</i> – lektura uzupełniająca</p> <p>LEKTURA Bolesław Prus <i>Katarynka</i> – lektura obowiązkowa</p> <p>LEKTURA <i>Przypowieść o miłosiernym</i></p>	<p>Odbiór tekstów kultury</p>	<p>I.2.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do teatru, sztuk plastycznych – I.2.8 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje teksty użytkowe i informacyjne • Odróżnia teksty literackie od tekstów użytkowych • Gromadzi informacje o faktach • Odczytuje przenośne znaczenie informacji przedstawionych na plakacie • Odczytuje intencję autora plakatu • Grupuje skojarzenia wokół pojęć • Ocenia propozycje alternatywnych rozwiązań • Cytuje wypowiedź postaci • Odnosi do własnych doświadczeń sytuację przedstawioną w utworze • Odnosi do własnego doświadczenia sytuację przedstawioną w lekturze • Formułuje pouczenie wynikające z treści przypowieści • Odczytuje informacje przedstawione na plakacie • Określa cel plakatów społecznych • Identyfikuje plakat społeczny • Projektuje plakat społeczny • Porządkuje kompozycję opisu rzeźby, wyodrębniając wstęp, rozwinięcie, zakończenie • Odróżnia posąg od popiersia, płaskorzeźby • Rozpoznaje mitologiczne postacie przedstawione na rysunku po ich atrybutach • Odróżnia fakty od opinii 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia przenośne znaczenie związku wyrazowego • Nazywa zastosowany w tekście środek artystyczny • Odczytuje znaczenia związków frazeologicznych • Odczytuje intencję wypowiedzi • Podaje przykłady sytuacji określonych związkami frazeologicznymi • Wyjaśnia znaczenie związków wyrazowych pochodzenia mitologicznego 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki) i określa ich funkcję w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • Zadaje pytanie o wyraz określany w związku wyrazowym z czasownikiem • Rozpoznaje okolicznik • Rozpoznaje dopełnienie 	

<p><i>Samarytaninie</i> – lektura obowiązkowa</p>	<p>polskiego</p>	<p>– II.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków – II.1.10 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy związki czasowników z okolicznikami • Tworzy związki czasowników z dopełnieniem • Odnosi opis zachowania do własnych doświadczeń • Tworzy związki wyrazowe z wyrazem określanym do wykresów logicznych zdania pojedynczego • Łączy zdania pojedyncze w zdania złożone • Wypisuje związki wyrazowe ze zdania pojedynczego • Wykonuje wykres logiczny zdania pojedynczego • Rozpoznaje zdanie pojedyncze rozwinięte • Nazywa części zdania 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka – I.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady poprawnej pisowni rz po spółgłoskach • Przynajmniej jedną zasadę ortograficzną, uzasadniając pisownię rz po spółgłoskach • Rozpoznaje wyjątek • Stosuje interpunkcję w zdaniach złożonych zgodnie z zasadami 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskutuje o wartościach w sytuacjach kryzysowych • Opisuje swoje zachowania w sytuacjach trudnych • Gromadzi informacje o bohaterze • Uczestniczy w rozmowie na temat samotności • Formułuje wnioski z dyskusji z wykorzystaniem podanego słownictwa • Syntetyzuje treść opowiadania: określa cel, działania bohatera i ich skutki • Uzasadnia swoje zdanie • Opisuje swoje uczucia w określonych sytuacjach • Formułuje wnioski dotyczące przeżyć bohaterów • Opisuje ideę tolerancji związkami frazeologicznymi • Opisuje człowieka tolerancyjnego, korzystając z podanych sformułowań • Wymienia przykłady nietolerancji • Wymienia skutki nietolerancji 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Podejmuje dyskusję na temat funkcji plakatów społecznych • Przyporządkowuje akapit do informacji z tekstu • Redaguje instrukcję, stosując zdania w trybie rozkazującym • Odpowiada na pytania do tekstu w formie zdania pojedynczego 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis, list – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8) • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie informacji – III.2.7 • Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów – III.2.8 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektuje inne zakończenie mitu • Redaguje list z opisem swoich uczuć i pragnień • Redaguje zakończenie opowiedzianej historii • Streszcza tekst do określonej objętości • Redaguje rozmowę w roli bohatera, krytykując postawę nietolerancyjną • Opracowuje scenariusz filmowy na motywach utworu • Opisuje rzeźbę wg instrukcji z wykorzystaniem podanego słownictwa • Redaguje rozmowę między bohaterami mitologicznymi, odnosząc się do wątków mitologicznych 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach – IV.3 • Rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – IV.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w źródłach informacji plakat społeczny o wskazanej tematyce • Podaje przykłady przypowieści, korzystając z różnych źródeł 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich			
	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako nowelę, przypowieść oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: punktu kulminacyjnego – I.1.5 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Rozpoznaje czytany utwór jako pamiętnik oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 			

- Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14
  - Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15
  - Wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – I.1.20
- I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury
- Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, reklamowy – I.2.1
  - Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3
  - Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4
  - Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6
  - Rozumie swoistość tekstów przynależnych do teatru, sztuk plastycznych – I.2.8
  - Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11
- II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka
- Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5
- II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego
- Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1
  - Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8
  - Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków – II.1.10
  - Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12
- II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja
- Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1
  - Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka – II.4.2
- III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki
- Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1
  - Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3
  - Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.3
  - Dokonuje selekcji informacji – III.1.4
  - Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – III.1.5

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis, list – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8) • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie informacji – III.2.7 • Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów – III.2.8 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach – IV.3 • Rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – IV.9 			
TWÓRCA I DZIEŁO				
Twórcy światów fikcyjnych				
<p>Twórca i dzieło (plansza), s. 328</p> <p>Zbigniew Herbert <i>Pudełko zwane wyobraźnią</i>, s. 331</p> <p>Gianni Rodari <i>Proces przeciwko pociotkowi</i>, s. 333</p> <p>Przygotowujemy przedstawienie (zdjęcia), s. 336</p> <p>Wymowa a zapis niektórych głosek, s. 339</p> <p>W teatrze (plansza), s. 342</p> <p>Poprawna i staranna wymowa wyrazów.</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie oraz określa ich funkcję – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje osobę mówiącą wg schematu • Omawia obrazy poetyckie • Wyjaśnia tytuł wiersza • Tworzy tekst przedstawienia inspirowanego fotografią • Projektuje fabułę • Nadaje imiona bohaterom • Opisuje miejsce akcji • Nadaje tytuł historii • Wyodrębnia sceny w planie szczegółowym • Identyfikuje bohaterów utworu • Rozpoznaje i określa funkcję środków stylistycznych: apostrofa, epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie, powtórzenie, zdrobnienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze • Przypisuje przedmiotom cechy istot żywych, człowieka 	
	<p>I. Kształcenie literackie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowuje słuchowisko wg instrukcji • Opisuje rekwizyty 	

<p>Akcent, s. 345</p> <p>Krzysztof Kornacki <i>Jak powstaje film?</i>, s. 349</p> <p>Wywiad z Mariuszem Palejem, s. 352</p> <p>Kadr z filmu <i>Merida Waleczna</i></p> <p>Izabella Klebańska <i>Nokturn, Wariacje</i>, s. 358</p> <p>Piszemy ogłoszenie, s. 360</p> <p>LEKTURA Dorota Kassjanowicz <i>Cześć, wilki!</i> – lektura uzupełniająca</p>	<p>i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<p>reklamowy – I.2.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do muzyki – I.2.8 • Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, ujęcie, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka) – I.2.9 • Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego) – I.2.9 • Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmową, sceniczną, radiową) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje charakterystyczne elementy ubioru • Prezentuje tekst w klasie • Stosuje porządek alfabetyczny, tworząc słowniczek pojęć filmowych • Identyfikuje uczestników wywiadu • Określa cel i temat wywiadu • Identyfikuje wywiad • W wywiadzie rozpoznaje prezentację osoby, temat, podsumowanie • Notuje wyrazy określające utwory muzyczne 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny – II.3.1 • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje informacje przedstawioną na rysunku: nazywa sytuację, identyfikuje uczestników • Odróżnia samogłoski od spółgłosek • Rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne • Dzieli głoski na nosowe i ustne • Dzieli głoski na twarde i miękkie • Poprawnie zaznacza miękkość spółgłosek w piśmie • Odczytuje informacje o spektaklu z programu przedstawiania • Określa cel tworzenia plakatów teatralnych i programów przedstawienia • Sprawdza repertuar teatrów 	

		<p>mimika, postawa ciała) – II.3.4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent – II.3.5 • Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów – II.3.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje informacje na temat spektakli • Starannie wymawia wyrazy wg wskazówek artykulacyjnych • W języku potocznym odróżnia wymowę staranną od wymowy potocznej • Omawia różnice między zapisem a wymową głosek • Akcentuje wyrazy zgodnie z zasadami (2., 3. 4. sylaba od końca) • Określa intencję ogłoszenia • Wyszukuje brakujące informacje w ogłoszeniu 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasadę pisowni <i>a, e</i> w wyrazach pochodzenia rodzimego i <i>om, on, em, en</i> w wyrazach pochodzenia obcego 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1. • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.4 • Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmawia o zasadach obowiązujących odbiorców dzieł sztuki • Wyraża opinię na temat wydarzeń kulturalnych, wykorzystując słownictwo z ramki • Tworzy zaproszenie wg instrukcji • Ocenia teksty scenariusz teatralny • Redaguje wypowiedź na temat pracy zespołu teatralnego w roli: aktora, reżysera, scenografa, dekoratora, reżysera dźwięku, reżysera światła • Uczestniczy w rozmowie kierowanej pytaniami w roli widza • Formułuje pytania o informację przedstawionych na plakacie • Tworzy notatkę w formie schematu przedstawiającą etapy pracy nad filmem • Uczestniczy w rozmowie kierowanej pytaniami na temat ulubionych filmów i aktorów, wykorzystując wybrane sformułowania • Tworzy dłuższą wypowiedź na temat związany z filmem • Stosuje układ treści i grafikę w zapisie wywiadu • Inscenizuje wywiad z reżyserem filmowym wg instrukcji • Redaguje wywiad, wykorzystując informacje biograficzne o postaci 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w dyskusji na podany temat • Redaguje ogłoszenie związane z wybraną sytuacją 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, opowiadanie (twórcze), opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje fotografię z wykorzystaniem podanych związków wyrazowych • Redaguje pracę, odwołując się do swojej wyobraźni • Redaguje szczegółowy plan wydarzeń 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie IV.1 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta głośno tekst, dostosowuje głos, tempo do nastroju i uczuć bohatera • Sprawdza w słowniku poprawnej polszczyzny wymowę podanych wyrazów • Głośno czyta fragment roli • Czyta tekst roli, stosując zasady starannej wymowy • Czyta utwór, uwzględniając płynne odczytanie, poprawną wymowę i akcentowanie, odpowiednią intonację i barwę głosu • Dokonuje parafrazy wiersza na opowiadanie/komiks/tekst na scenę/kolaż/rysunek • Wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat cech gatunków muzycznych 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie oraz określa ich funkcję – I.1.4 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny, reklamowy – I.2.1 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4 			

- Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6
  - Rozumie swoistość tekstów przynależnych do muzyki – I.2.8
  - Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, ujęcie, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka) – I.2.9
  - Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego) – I.2.9
  - Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmową, sceniczną, radiową) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10
- II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka
- Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1
  - Rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny – II.3.1
  - Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2
  - Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3
  - Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4
  - Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent – II.3.5
  - Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów – II.3.5
- II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja
- Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1
- III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki
- Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.
  - Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3
  - Dokonuje selekcji informacji – III.1.4
  - Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – III.1.5
- III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie
- Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, opowiadanie (twórcze), opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1
  - Tworzy plan odtwórczy tekstu III.2.3
- IV. Samokształcenie
- Doskonali głośne czytanie – IV.1
  - Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3

		<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	
Zapraszamy do świata sztuki			
<p>Wypowiedzi postaci, s. 362</p> <p>Lewis Carroll <i>Po drugiej stronie lustra</i>, s. 363</p> <p>Joanna Kulmowa <i>Diaberłaki (zaszyfrowana piosenka z „Alicji w zwierciadle”)</i>, s. 366</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje w tekście literackim: neologizm i określa jego funkcje – I.1.4 (kl. 7–8) • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – I.1.17 	<ul style="list-style-type: none"> • Nazywa swoje emocje widza, słuchacza, czytelnika • Przedstawia własne rozumienie utworu • Odróżnia realizm od fantastyki • Charakteryzuje bohatera realistycznego • Prezentuje postać architekta i jego dzieło
<p>Anna Czerwińska-Rydel <i>Geniusz muzyczny</i>, s. 367</p> <p>Cytat, s. 370</p> <p>W muzeum (zdjęcia), s. 372</p> <p>Piret Raut <i>Burmistrz i ogród rzeźb</i>, s. 374</p> <p>Rembrandt <i>Straż nocna</i>, s. 376</p> <p>Henryk Jerzy Chmielewski <i>Tytus malarzem</i>, s. 377</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8) • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych – I.2.8 • Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmową, sceniczną, radiową) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat wypowiedzi rozmówcy • Rozpoznaje dziedzinę sztuki na podstawie kontekstu wypowiedzi • Nazywa reakcję odbiorców muzyki • Przyporządkowuje objaśnienia do wyrazów związanych z muzeum • Dokonuje adaptacji utworów wg instrukcji • Omawia różnice między kopią a reprodukcją • Odróżnia informacje prawdziwe od fałszywych • Wyodrębnia z tekstu opinię o pracy architekta • Cytuje słowa rozmówcy • Przytacza fragmenty identyfikujące osobę opowiadającą o zdarzeniach
<p>Anna Dziewit-Meller <i>Architektki Warszawy</i>, s. 381</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje osobę opowiadającą o zdarzeniach, analizując formę czasowników

<p><i>Spotkanie, s. 383</i></p> <p>Aneta Załazińska, Michał Rusinek <i>Wakacje, czyli o tym, jak wygląda walka na argumenty, s. 386</i></p>	i kultura języka			
	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie dosłowne i przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi – II.2.4 • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje neologizmy • Tworzy neologizmy • Objaśnia neologizmy • Wyjaśnia przerośne znaczenie wypowiedzi • Odróżnia informacje zgodne z treścią tekstu od niezgodnych • Dochodzi znaczenia słów na podstawie kontekstu • Odczytuje intencję wypowiedzi • Wnioskuje o znaczeniu słowa z kontekstu • Wyjaśnia przerośne znaczenie wypowiedzi • Rozpoznaje przysłowia i związki frazeologiczne • Rozróżnia argumenty za i przeciw 	
	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmienne – II.1.6 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie odmienia wyraz muzeum • Nazywa części mowy w zdaniu pojedynczym • Rozpoznaje wypowiedzenie oznajmujące, pytające, rozkazujące 	
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia pisownię wyrazów z trudnościami ortograficznymi • Rozpoznaje zasady ortograficzne na podstawie przykładów • Układa zdania z podanymi wyrazami z przeczeniem <i>nie</i> • Uzasadnia użycie przecinka w wypowiedziach pisemnych 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje wypowiedź o swoich preferencjach widza, słuchacza, czytelnika • Redaguje dalszy ciąg wiersza, stosując neologizmy • Rozmawia na temat roli muzeów • Charakteryzuje dokumentację muzealną • Uzasadnia zainteresowania 	

		odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny III.1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Formułuje pytania do wywiadu z postacią historyczną • Uczestniczy w rozmowie na temat pracy wykonywanej przez architektów i artystów • Uzupełnia wnioski na temat zdarzeń przedstawionych w tekście komizmu • Redaguje wypowiedź z użyciem różnych typów wypowiedzi w roli postaci 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis, list, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), sprawozdanie (np. z filmu, spektaklu, wydarzenia), życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje list gratulacyjny w roli uczestników koncertu Fryderyka Chopina, opisując uczucia słuchacza • Opisuje swoje odczucia odbiorcy muzyki Chopina • Opisuje budynek • Opisuje budynki przedstawione na zdjęciu z uwzględnieniem ich przeznaczenia 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 • Rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – IV.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnia oś czasu informacjami biograficznymi z życia Fryderyka Chopina • Poszukuje informacji na temat muzeów • Sporządza notatkę na temat korzyści zwiedzania muzeów • Wymienia współczesne sposoby pozyskiwania informacji • Wyszukuje w okolicy budowle użytkowe • Wyszukuje informacje o znanym architekcie i jego dziełach • Notuje założenia projektów architektonicznych • Wskazuje właściwe źródło informacji spośród podanych słowników 	
SPRAWDZANE UMIJĘTNOŚCI	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich <ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje w tekście literackim: neologizm i określa jego funkcje – I.1.4 (kl. 7–8) • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – I.1.17 			

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury

- Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8)
- Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3
- Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6
- Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych – I.2.8
- Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmową, sceniczną, radiową) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.1.10

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka

- Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka

- Rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi – II.2.4
- Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego

- Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1
- Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6
- Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja

- Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1
- Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki

- Uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmocniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1
- Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3

III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie

- Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis, list, opowiadanie (twórcze i odtwórcze),

	<p> sprawozdanie (np. z filmu, spektaklu, wydarzenia), życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1</p> <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 • Rozwija umiętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – IV.9	
--	---	--